

ב"ה • ערב שבת קודש פרשת לך-לך • י' במרחשוון התשע"ט

קונטרס שבועי לאנ"ש חסידי חב"ד לחיזוק ההתקשרות
לכ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל בהרה"ק רלו"י מליובאוויטש
צוקללה"ה נבג"מ זי"ע

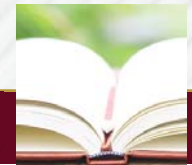
התקשרות

אירסה

שיחות • אגרות • פניני חסידות לפרשת השבוע
• הלכות, מנהגים וטעמיהם • ניצוצות • זמנים

צעירי
אגודת
חב"ד
כל הלב לכל אחד

הלכות ומנהגי חב"ד

במוצאי שבת - קידוש לבנה.

יום שני

יג במרחשוון

תענית 'שני' בתרא.

יום רביעי

ט"ז במרחשוון

סוף זמן קידוש לבנה - יום שלישי, אור ליום
רביעי, כל הלילה.

נמצא תחת היו"ד וקוראים "וקניי". זאת למרות שלדעת
הראב"ע והמסורה הנ"ל הרי בתהילים שם צריך לומר "וקניי",
ולמעשה בכל ספרי התהילים, גם בתהילים 'אוהל יוסף יצחק'
שלנו, נדפס "וקניי", אם-כי לא ידוע איך קרא הרבי שם.

שבת-קודש פרשת לך-לך' י"א במרחשוון

ההפטרה: למה תאמר יעקב - ישראל תתהלל.
בקריאת ההפטרה קרא הרבי: "וקניי ה' יחליפו
כוח" (ישעיה מ, לא) הצירי תחת הוא"ז?

1. כן הוא שם הפרשה בתורה-אור, תורת-חיים וכו', עד היום-
יום ולקוטי-שיחות ועד בכלל (מלבד כשבאים לקצר, שכותבים
'לך' פעם אחת, כמו בקובץ מכתבים שבסו"ס התהילים 'אהל
יוסף יצחק' עמ' 197, קטע ד"ה כל התינוקות).
2. הרה"ח ר' יוסף-יצחק שיחי' אופן והרה"ח ר' טוביה שיחי'
זילברשטרום, כדעת האבן-עזרא שהביא המנחת-שי בתהילים
לז,ט וכן הוא במסורה שבמקראות גדולות שלו ושלנו, וכן נדפס
בחומש 'תורה תמימה' שממנו קרא הרבי את ההפטרה. ולא
כדעת הרד"ק והמנחת-שי עצמו, וכנדפס בחומש היידנהיים,
בתנ"ך קורן, בתנ"ך ברויאר (שממנו נעתק 'ספר ההפטרות -
חב"ד', הוצאת קה"ת תשנ"ה) ובתיקון 'איש מצליח', שהצירי

לזכות

אנשי החסד הדגולים

הרה"ח ר' אברהם משה דייטש והרה"ח ר' גבריאל גופין שיחי'
ולע"נ האחים הרה"ח ר' זלמן יודא ור' יוסף יצחק,
בני הרה"ח ר' שלום ישעי' ע"ה דייטש

מורה שיעור ללימוד היומי ברמב"ם

י' במרחשון ה'תשע"ט - י"ז במרחשון ה'תשע"ט

יום	יום בחודש	ג' פרקים ליום	פרק א' ליום	ספרי המצוות
ו'	י' במרחשון	הלכות עירובין פרק ו'ח.	הל' תרומות פרק יג.	מל"ת שכא.
ש"ק	י"א במרחשון	הלכות שביתת עשור.. בפרקים אלו. פרק א"ג.	פרק יד.	מ"ע קסה. מל"ת שכט. מ"ע קסד. מל"ת קצו.
א'	י"ב במרחשון	הלכות שביתת יו"ט.. בפרקים אלו. פרק א"ג.	פרק טו.	מ"ע קנט. מל"ת שכג. מ"ע קסז. מל"ת שכד.
ב'	י"ג במרחשון	הלכות שביתת יו"ט. פרק ד"ו.	הל' מעשר.. בפר' קים אלו. פרק א.	מ"ע קסב. מל"ת שכה. מ"ע קסג. מל"ת שכו.
ג'	י"ד במרחשון	פרק ז"ח. הלכות חמץ ומצה.. בפר' רקים אלו. פרק א.	פרק ב.	מ"ע קסו. מל"ת שכז. מ"ע קסז. מל"ת שכח. קצט.
ד'	ט"ו במרחשון	פרק ב"ד.	פרק ג.	מ"ע קנו. מל"ת קצז. קצח.
ה'	ט"ז במרחשון	פרק ה"ז.	פרק ד.	מל"ת ר. רא. מ"ע קנח.
ו'	י"ז במרחשון	פרק ח. נוסח ההגדה. הלכות שופר וסוכה ולולב.. בפרקים אלו. פרק א"ב.	פרק ה.	מ"ע קנז. ספר משנה תורה סוף הלכות חמץ ומצה: נוסח ההגדה. מ"ע קע.

זמני השבוע

תאריך	עלות השחר**		זמן ציצית ותפילין	זריחה החמה	סוף זמן ק"ש	חצות והלילה	מנחה גדולה	שקיעת החמה***	צאת הכוכבים
	ד' 72 לפני הזריחה	ד' 120 לפני הזריחה							
ו', י' במרחשון	5.35	4.48	5.56	6.54	9.31	12.26	12.56	6.04.2	6.29
ש"ק, י"א במרחשון	5.35	4.49	5.57	6.55	9.31	12.25	12.55	6.03.1	6.28
א', י"ב במרחשון	5.36	4.49	5.57	6.55	9.31	12.25	12.55	6.02.0	6.26
ב', י"ג במרחשון	5.37	4.50	5.58	6.56	9.31	12.25	12.55	6.00.9	6.25
ג', י"ד במרחשון	5.37	4.51	5.59	6.57	9.31	12.25	12.55	5.59.8	6.24
ד', ט"ו במרחשון	5.38	4.51	6.00	6.58	9.32	12.25	12.55	5.58.8	6.23
ה', ט"ז במרחשון	5.39	4.52	6.00	6.59	9.32	12.25	12.55	5.57.8	6.22
ו', י"ז במרחשון	5.40	4.53	6.01	6.59	9.32	12.25	12.55	5.56.8	6.21

* הזמנים מתייחסים לאזור המרכז. באזור ההרים והעמקים יש שינויים שעשויים להגיע למספר דקות.

** לגבי זמן עלות השחר הנהוג בחב"ד קיימות שלוש דעות. הבאנו את הזמנים לפי הדעה המוקדמת ביותר והמאוחרת ביותר, וראוי להחמיר לפי העניין.

*** זמני השקיעה כאן הם לפי השקיעה הנראית. אולם אדה"ז בסידורו ('סדר הכנסת שבת') מכיר בשקיעה האמיתית, המאוחרת ממנה "בכמו ארבע מינוטין" (לשון אדה"ז שם. שיעור התלוי במקום ובעונות השנה).

זמני הדלקת הנרות וצאת השבת

פרשת	ירושלים		תל-אביב		חיפה		באר-שבע	
	דה"נ	צה"ש	דה"נ	צה"ש	דה"נ	צה"ש	דה"נ	צה"ש
לך-לך	5:27	6:39	5:42	6:40	5:32	6:39	5:45	6:41
וירא	5:20	6:32	5:34	6:33	5:25	6:32	5:38	6:35

צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק ת"ו • יו"ר: הרב יוסף-יצחק הכהן אהרונוב

מערכת: לוי-יצחק שייקיביץ, יוסף-יצחק אולידורט

מול: המרכז לעזרי שליחות, ת"ד 1122 כפר חב"ד 6084000

פקס: 03-9606169 אינטרנט: www.chabad.org.il דואר אלקטרוני: chabad@chabad.org.il

07937474-ISSN

אותה בכחות נעלים, שתוכל להשלים כוונת ירידתה, הנה כן הוא בכל אדם ואדם במקום שהוא, ניתנו לו כחות רוחניים הצריכים לו לעבודתו במקום שהוא להשלים הכוונה אשר בשבילה ירדה נשמתו להתלבש בגוף בכלל, ובפרט במי שהשגחה העליונה הביאתו בעילות וסיבות שונות ממקום למקום.

אחרי הדברים הקדושים אשר דיבר הוד כ"ק אאמו"ר הרה"ק זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע עם המלמד החסיד נ"ע, הנה כל הדיבורים הביאורים וההסברים אך למותר המה, כי כל אחד ואחד לא רק שמבין ומשיג את הדברי קדש ודברי חיים הנאמרים בזה, אלא גם מרגישם בהרגש נפשי, ועלינו רק לשום לבנו ודעתנו איך ובאיזה אופן להביא הדבר הזה, לעשות סביבה של אור תורה ולימוד דא"ח מהכח אל הפועל, ולהתחנן אל הוי' בתפלה ותחנונים, כי הוא ית' יחוס וירחם להושיע כי יבוא בפועל טוב וטוב יהי' בגשמיות וברוחניות. הדו"ש ומברכו.

(אגרות קודש כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ כרך ד' עמ' שמ)

בעצמם, ועמא דבר הנה עילת כל העילות וסיבת כל הסיבות מסבב להם עילות וסיבות שיבואו למקום ההוא, אשר שם הוטלה עליהם העבודה בעבודת הביורורים.

האדם הוא בעל בחירה בכל עניו, ואין הדיעה העליונה חוסמת דרכי בחירתו, והידיעה שלמעלה אינה מכרחת את בחירתו כלל, אמנם מי שחוננו השי"ת דעת, ועובד את הוי' בתומ"צ ובעבודה שבלב בדרכי תורת החסידות, צריך לשום לבו ודעתו על כל הנעשה אתו עמו.

הוד כ"ק אאמו"ר הרה"ק אמר לי בשם אביו הוד כ"ק אאזמו"ר הרה"ק זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע, במאמר הגמרא (תענית דכ"א ע"ב) לא מקומו של אדם כבודו אלא אדם מכבד את מקומו, דבכבוד יש ב' פירושים לשון כבדא וכאמרז"ל ע"פ כבוד לב פרעה נעשה לבו ככבוד, ולשון כבוד שהוא גילוי אור מקיף נעלה, וזהו לא מקומו של אדם מכבדו, כלומר מקררו אלא אדם מכבד את מקומו, שנותן לו כח ועוז להאיר את מקומו באור תורה ועבודה. וכשם דבירידת הנשמה בגוף הנה משביעים אותה תהא צדיק, דשבועה זו הו"ע השובע שממלאים

סיפור שמבאר מהו לימוד 'לשמה'

מדוע ר' יוסי בן-פזי, שנענה להצעה ללמוד תורה כדי להתעשר, זכה ליחס שלילי כאשר ביקש את העושר המובטח? • מספר תמיהות בסיפור הזוהר מקבלות את פתרונן, באמצעות מבט מעמיק אל גדרי לימוד התורה לשמה ושלא לשמה • כאשר רואים שלימוד התורה מביא לעשירות, הדבר פועל את עניין הדירה בתחתונים • בתחילה יש מקום ללימוד שלא לשמה, אולם לאחר-מכן נדרש הלומד להתעלות ללימוד שחף מכל מטרה – רוחנית ככל שתהיה • משיחת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו • משיחת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

ייתיב ואתעסק באורייתא. ליומין הוה קאים קמי', א"ל, רבי, אן הוא עותרא (=ישב ועסק בתורה. לימים בא לפני רבי אבא, ושאל: היכן הוא העושר שהבטחנתי?) אמר (ר' אבא) שמע מניה דלאו לשם שמים קא עביד (=משתמע שלימודו אינו לשם שמים, שהרי מבקש עשירות), ועאל לאדרי' (= ונכנס לחדרו) (להתפלל . . . כדי שימות אותו תלמיד כיון שהיה עוסק שלא לשמה³), שמע חד קלא דהוה אמר לא תענשי' דגברא רבה להוי (=שמע קול אחד שאומר: אל תענישו, שכן יהיה אדם גדול). תב לגבי, אמר לי, תיב ברי תיב ואנא יהיב לך עותרא (=שב אליו, ואמר לו: שב ולמד ואני אתן לך עושר).

אדהכי אתא גברא חד ומאנא דפזו בידי' (=בינתיים בא איש אחד וכוס שעשויה מ"פז", זהב מופז⁴) . . . א"ל רבי בעינא למזכי באורייתא ואנא לא זכינא (=אמר לו: רבי, רוצה אני לזכות בתורה אך לא זכיתי), ובעינא מאן דאשתדל בגיני דהא אית לי עותרא סגי . . . ובעינא למזכי ברואייתא

3 אור החמה – הובא בנצ"א לזוהר שם.
4 ראה יומא מד, סע"ב ואילך.

ב"לך לך" החל סוד הבירורים

בכל אדם ואדם במקום שהוא, ניתנו לו כחות רוחניים הצריכים לו לעבודתו במקום ההוא להשלים הכוונה אשר בשבילה ירדה נשמתו להתלבש בגוף בכלל, ובפרט במי שהשגחה העליונה הביאתו בעילות וסיבות שונות ממקום למקום • ממכתב כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע

בכל מקום היותו יאיר באור תורה ויעשה סביבה של חסידים ואנשי מעשה, כעל אחד מנבחרים התלמידים יחיו.

הוד כ"ק אדמו"ר הרה"ק זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע שאל את אחד המלמדים שהיו אצלו ביחידות, אם יש להם קביעות ללמוד דא"ח בימי החול ובש"ק.

ויענהו המלמד, כי הבע"ב הם חסידים ויראי אלקים, אבל ללמוד דא"ח אין להם חשק כל כך ולומדים רק בש"ק.

ויאמר הוד כ"ק אדמו"ר הרה"ק זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע: ולאיזה מטרה הביאך השי"ת מעיר פלוגית דחבל ווילנא לעיר פלוגית בחבל חערסאן, אם רק בשביל המלמדות הי' יכול להזמין לך תלמידים גם במקום מגורך או בסמוך לך, והאם שמת אל לבך כי מד' מצעדי גבר כוננו בשביל כוונה פנימית.

מאז שאמר הקב"ה לאאע"ה לך לך מארצך וגו' וכתיב ויסע אברם הלך ונסוע הנגבה, הותחל סוד הבירורים, ועפ"י גזירת ההשגחה העליונה האדם הולך למסעותיו במקום אשר הניצוצות שצריכים להתברר על ידו מחכים לו שיבררם כמו האסורים החבושים בבית האסורים מחכים לגאולתם, הצדיקים שהם בעלי ראי' רואים הם באיזה מקום הבירורים שלהם מחכים להם והולכים שמה

ב"ה כ"ה ניסן תרחץ אטוואצק שלום וברכה

במענה על כתבו [ה]שי"ת יחזק בריאותו ובריאות זוגתו תי' ויעזרהו בכל הדרוש להם בגשמיות וברוחניות.

בדבר מעמדו ומצבו הרוחני שחוזר דא"ח בכל ש"ק ולומד שיעור גמרא ומשניות ברבים, הנה הנה בודאי ת"ל בעד זה וטוב הדבר, אבל ידוע מאמרו של הוד כ"ק אדמו"ר הרה"ק מוהרר"ש זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע שענה לאחד על יחידות בזה"ל "צי אז גוט איז גוט, איז בעסער ניט בעסער, גוט איז גוט, און בעסער איז בעסער" - וכי מאחר דטוב הוא טוב האם בשביל זה המעולה אינו משובח? הטוב הוא טוב והמעולה הוא משובח.

העבודה, היא בכל אדם לפי מהותו ומעלתו. מי שיש בידו לנקוב מרגלית או ללטוש אבנים טובות ועוסק בעבודת מלאכת אפיית לחם, הגם שהיא עבודה ומלאכה הצריכה במאד, בכל זה לחטא יחשב לאיש ההוא.

הנהו אחד מתלמידי התמימים הבעלי כשרון, אשר פעמים רבות דיבר הוד כ"ק אדמו"ר הרה"ק זצוקללה"ה נבג"מ אודותו לשבח, וכמה תקוות טובות הי' לו להוד כ"ק אדמו"ר הרה"ק עליו, אשר

1 לקוטי לוי יצחק עמוד נ"ג.
2 פת, א ואילך (סתרי תורה).

כל חסיד "משפיע"

צריך להשפיע על הסביבה ולא להיות מושפע מהסביבה ה'בעל-בתית' הפשוטה • האמרה הנואשת "מה לעשות" היא שקרית ומהווה שורש להרבה טעויות • על זקני החסידים לקרב את האברכים ולהעמידם במקום אורה • למרות הכול יש די ניצוצות גדולים של חיבת הקודש שבכוחם להצית מחדש את הלהבה

הייאוש נובע משקר ועצלות

באוויר מרחפת דעה כוזבת, שכעת הוא שינוי הזמן, הזמן השתנה, כיום המצב אינו כפי שהיה בעבר, ומשמיעים פתגם "מה לעשות". ה"מה לעשות" הוא מלא ייאוש ונובע מעצלות ושקר. שלושה דברים אלה – שקר, עצלות וייאוש, הם שלוש הרגליים שעליהן בנוייה הדעה הכוזבת שממנה באות הרבה טעויות.

לצאת מה"בוץ"

בעבר היו זקני החסידים מקרבים את האברכים בקירוב פנימי. אהבו באמת את האברך, ראו את חסרונו ותינו והבינו את מעלותיו, ועזרו לו לצאת מהבוץ ולהתייצב במקום אורה, אך האברכים ידעו שצריכה להיות מצידם דרך-ארץ.

הדרך-ארץ החסידית בימים עברו היתה בביטול פנימי. הרגישו במעלתו של החסיד המבוגר ובנחיתות העצמית. על כל צעד ושעל למדו כיצד להיפטר ממומי בני אדם וכיצד לוקחים עצמם בידים להתעלות להיות בן אדם, ומזמן לזמן עלו והתעלו יותר ויותר.

צריכים ליצור "סביבה"

יש האומרים שאין להם סביבה, אין עם מי להחליף אמרה חמה. כיצד הם לא מתביישים לומר כך? בעזרת ה' הם יושבים במדינה שאין בה ברוך ה' מניעות על לימוד התורה, כיצד איפוא אין לו סביבה, הרי זו הוראה שהוא לא קיים!

ידידינו אנ"ש בכלל ותלמידי התמימים בפרט שוכחים שעל כל אחד מהם להיות משפיע. הוא צריך ומוכרח להשפיע על הזולת. כלומר, לא רק בהנהגתו העצמית, הן בתפילה ובקביעות עיתים לתורה, והן במידותיו לדרוש בטובת זולתו, אלא גם מן ההכרח שכל אחד יחפש ויתמסר לכך כיצד להשפיע על הזולת, לקרבו לתפילה, לתורה ולמידות טובות.

צריכים להשפיע על הסביבה וליצור סביבה. לא להיות מושפע מהסביבה ה'בעל-בתית' הפשוטה. ואלה האומרים שאין להם סביבה, שיוכלו לומר שם אמרה חמה, הרי זו הוראה ש"הוא" לא קיים, הוא איננו כפי שצריך להיות.

(קטעים מסעודת ר"ג בתמוז תרצ"א בישיבת תומכי-תמימים בווארשה. ליקוטי דיבורים - מתורגם ל"ק" - עמ' 1089-1080)

"לעולם יעסוק אדם בתורה ומצוות אע"פ שלא לשמה שמתוך שלא לשמה בא לשמה"!⁶

(ב) יתירה מזו: הרי ר' אבא הכריז בעצמו "מאן בעי עותרא . . . ייתי וישתדל באורייתא", ולכן, כאשר בא ר' יוסי ואמר שרצונו ללמוד תורה "כדי שיהיה לי עותרא", שלא לשמה, הסכים ר' אבא לכך, ואם כן, מה מקום שר' אבא יתפלל עליו שיענש על כך?! ואדרבה: אם מגיע עונש על

ואנא יהיבנא עותרא (=ורוצה מי שישתדל בתורה בשבילי, שהרי יש לי עושר רב שהוריש לי אבי, ואתן עושר למי שיהיה מוכן ללמוד תורה לזכותי). א"ל להווא רווק תשתדל באורייתא ודא יהבי לך עותרא, יהב לי' הווא כסא דפז כו' (=אמר לאותו רווק: תשתדל בתורה, וזה ייתן לך עושר. נתן לו את אותו כוס מפז).
יומא חד הוה יתיב (=יום אחד ישב ר' יוסי) והוה

גם לימוד התורה כדי לפעול את העניין דדירה בתחתונים אינו לימוד תורה לשמה - כאמור לעיל שלימוד תורה לשמה פירושו, שאין שום תכלית אחר, אפילו לא העניין דדירה בתחתונים!

הנהגה זו – היתכן שר' אבא הכשילו בכך?⁷
(ג) מדוע נשאר שמו של ר' יוסי "בן פזי" גם לאחר שהחזיר את ה"כסא דפז" – לכאורה, הרי זה היפך הדין? שאסור לומר לבעל-תשובה או לגר "זכור מעשיך הראשונים"!⁸

ואין לומר שבזה מדגישים את גודל מעלתו, שאף שבתחילה למד שלא לשמה, הנה לאחר כן התחיל ללמוד לשמה – שהרי טעם זה שייך גם בבעל-תשובה וגר, ואף-על-פי-כן, אסור לומר "זכור מעשיך הראשונים".

ובמכל-שכן וקל-וחומר: גר – לפני שנתגייר, אין לו שום חיוב כלל בענייני תורה ומצוות, ולא עוד אלא שאין לו חיוב כלל להתגייר, ואף-על-פי-כן אסור להזכיר לו את מעשיו הראשונים – אף שבאותו זמן לא היה שום חסרון בכך. ועל-אחת-כמה זכמה בנוגע ליהודי שלומד תורה שלא לשמה – שגם אז יש עליו חיוב ללמוד לשמה, אלא שהתירו לו ללמוד שלא לשמה, מפני שעל-ידי-זה יבוא סוף-כל-סוף ללימוד לשמה – הרי בודאי שאסור להזכיר לו שבעבר למד שלא לשמה, כאשר היה חייב ללמוד לשמה!

6 בבא מציעא נ"ח, ב – במשנה. רמב"ם הלכות תשובה סוף פרק ז'. הלכות מכירה פרק י"ד הלכה י"ג, טוש"ע חושן-משפט סימן רכח סעיף ד'. שו"ע אדה"ז חושן-משפט הלכות הונאה כו' סוף סימן כ"ח.

בכי (=ובכה). אשכחי רבי' דהוה בכי, א"ל על מה קא בכית. (=מצאו רבו שהיה בוכה. שאלו: על מה אתה בוכה?) א"ל ומה מנחנא חיי דעלמא דאתי בגין האי לא בעינא אלא למזכי לגבאי (אינני רוצה עוד לוותר על הזכות דלימוד התורה בשביל עשירות). אמר (ר"א) השתא ש"מ דהא לשם שמים קא עביד. (= עכשיו משתמע שלשם שמים עשה) קרא לי' להווא גברא (שנתן את ה"כסא דפז"), א"ל טול עותרך והב ליה ליתמי ולמסכני, ואנא יהיבנא לך חולק יתיר באורייתא בכל מה דאנן לעאן (= תן עושרך עבור יתומים ועניים, ואני אתן לך חלק בתורה בכל לימודי). אהדר לי' ר' יוסי הווא כסא דפז, ועד יומא לא אעדי שמי' . . . בן פזי. (= החזיר לו רבי יוסי את כוס הפז, ועד היום לא סר שמו בן פזי, והיינו רבי יוסי בן פזי) ע"כ סיפור הזהר.

1

והנה, בסיפור זה ישנם כמה תמיהות:
(א) מדוע רצה ר' אבא להעניש את ר' יוסי על שלמד תורה שלא לשמה – הרי אמרו חז"ל⁵

5 פסחים ג, ב. וש"נ. ירושלמי חגיגה פרק א' הלכה ז'. רמב"ם הלכות תשובה פרק י' הלכה ה'. הלכות תלמוד תורה פרק ג' הלכה ה'. טוש"ע י"ד סרמ"ו סימן כ. הלכות תלמוד-תורה לאדה"ז פרק ד' סימן ג'.

במכתבו אל בתו הרבנית נחמה דינה מיום ר"ח חשוון תר"צ, מביע הסבא ר' אברהם את הנאתו מהידיעה על אמירת החסידות הממושכת של "נכדי היקר הר' מענדיל שיי" בשמחת תורה בריגא: "בזו הרגע קבלתי מכתבך... מיום ד' לרוב נחת ועונג מהיום טוב שמחת תורה מהסעודה בשמחה, ובפרט אז נכדי היקר הר' מענדיל שי' האָט גיזאָגט חסידות 3 שעה, איך קען דיר גאָר ניט אַרויס שרייבן דעם פּערגיניל[ג]ן מזה, איך האָף נאָך השי"ת זאָל מיר נאָך העלפין זעהען זיך מיט אייך און זאָל הערין וויא נכדי היקר ר"מ שי' זאָגט חסידות".

[ובפרט שנכדי היקר, הר' מענדיל שיחי, אמר חסידות במשך שלוש שעות. אינני יכול לתאר בכתב את התענוג שהיה לי מכך. אני מקווה שהשי"ת יעזור לי להתראות עמכם ולשמוע כיצד נכדי היקר ר' מענדל שיחי אומר חסידות]

פטירתו

מכתבו של הסבא מאותן שנים אל בתו וחתנו אדמו"ר הרי"צ גדושים בפרישות-שלום ובהתעניינות במעשיו ונסיעותיו של "נכדי היקר המופל" נכבד ומרומם הר' מענדל נ"י. בד בבד, במכתבו של אדמו"ר הרי"צ אל בתו וחתנו, מוצאים אנו דיווחים על מצב בריאותו של הסבא היושב בקישינוב.

ביום ב' חשוון תרח"צ נפטר הסבא הר"ר

אברהם - "בקיץ תרצ"ז נחלה ואחר חג הסוכות גברה מחלתו, ובאור ליום החמישי בשני לחדש מרחשון, תרצ"ח, נסתלק, ומ"כ בעיר קישינוב", כפי שנכתב במדור 'זכרון זכות אבות' של בטאון "הקריאה והקדושה" (גל' חשוון תש"ד).

הידיעה על פטירתו של ר' אברהם הוסתרה מחתנו, כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ במשך שנה תמימה. כאשר נודע לו הדבר - בחודש חשוון תרצ"ט - כתב על כך אל בתו וחתנו הרבי:

"זה כעשרה ימים נודעתי מאת האסון אשר קרה בהסתלקות כ"ק חותני הרה"ק זצוק"ל נ"ע זי"ע, וכבד לצייר הרושם שעשה עלי, ולא ידעתי מנוח איך ומה יהי' עם רעייתי חמותו הכבודה שליט"א, וכאשר נודעתי מאת בתנו הכבודה תי' כי היא כבר יודעת, ורק אשר ממני העלימו כל משך השנה, הצטערתי צער רב על אשר גרמתי כמה עגמ"נ לה, כאשר הייתי שואל מה כותבים לה ממצב בריאותו. אינני יודע על ברור, נדמה לי אשר כבוד רעייתי שליט"א איננה יודעת אשר כבר נודע לי מזה" (אגרות קודש' אדמו"ר מוהרי"צ, טו, עמ' שיבשיד).

כעשור שנים לאחר פטירתו, בחודש אדר תש"ז, נולד בן להרה"ח ר' מרדכי דוב אלטיין שליט"א (לאיוש"ט), ועל פי בקשת משפחת בית הרב נקרא שמו בישראל אברהם - על שם הרה"ח ר' אברהם שניאורסאהן ע"ה. במסיבת ברית המילה שלו שנערכה בכ"ה אדר תש"ז השתתף נכדו, כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו.

מידי ערב נערכות הכשרות מטבחים ברחבי הארץ על ידי פעילי 'מבצע כשרות'

חסיד חב"ד! אנו זקוקים לך, בכדי שנוכל לתת מענה לכל בקשה

בוא ליטול חלק פעיל ב'מבצע כשרות'!

לפרטים והצטרפות: 053-330-9419 יענקי

צעירי אגודת חב"ד מאגף המבצעים

והנה, אף שעניין זה נתבאר כבר בארוכה⁷, מכל-מקום, יש מקום לבאר את כללות העניין באופן נוסף - שאין הכוונה ללימוד שלא לשמה כפשוטו, כי אם ללימוד התורה כפי שהיא בבחינת "פז", כמאמר רז"ל⁸ "מיסודים על אדני פז" אלו פרשיותיה של תורה, ואף-על-פי-כן, ישנה דרגא נעלית יותר בלימוד התורה - "הנחמדים מזהב ומפז רב"⁹, דרגת התורה שלמעלה מ"פז", כפי שיתבאר לקמן.

אברהם), יכול להיות יניקה לחיצונים - בחינת הוללות ושמחה דקליפה, והעצה לזה - החפירה דיצחק, מדת היראה, שעל-ידי-זה שוללים את יניקת החיצונים כו'.

ומזה מובן גם בנוגע לעניינינו - שמעניין התורה כפי שהיא בבחינת "פז", יכול להשתלשל לימוד התורה כדי לקבל "כסא דפז" כפשוטו.

ולכן אין כל סתירה בין הפירוש דמפרשי הזהר

זו הייתה איפוא כוונתו של ר' יוסי בבקשו ללמוד תורה "כדי שיהיה לי עותרא" - שעל-ידי-זה יראו הכל שלימוד התורה מביא לידי עשירות, כלומר, שהתורה פועלת במציאות העולם

לפירוש האמור - מכיוון שהעניין דשלא לשמה כפשוטו (כפירוש מפרשי הזהר) נשתלשל מהעניין דשלא לשמה כפי שהוא בשורש העניין - בתורה (כהפירוש המוזכר לעיל).

א

...ביאור סיפור הזהר אודות ר' יוסי בן פזי:

מכיוון שר' אבא הכריז "מאן בעי עותרא ומאן בעי אורכא דחיי בעלמא דאתי" בחדא מחתא, מובן, שהכוונה לצד השווה שביניהם - הפעולה דדירה בתחתונים שנפעלת על-ידי התורה.

והביאור בזה:

"עלמא דאתי" - כאמור לעיל שגם על-ידי ההשתדלות בתורה זוכים ל"עלמא דאתי", שענין זה קשור עם העבודה דעשיית דירה לו יתברך בתחתונים.

ועניין זה ישנו גם ב"עותרא" - שכן, כאשר רואים שלימוד התורה מביא לידי עשירות, פירוש הדבר, שהתורה פועלת את העניין דבירור העולם, דירה בתחתונים.

וזהו גם העניין ד"כסא דפז" - על-דרך מה שכתוב¹⁴ "וזהב הארץ היא טוב", והרי כל המציאות דזהב

ומובן, שאין סתירה לפירוש דמפרשי הזהר (מ"גורי האריז"ל)¹⁰ שהכוונה ללימוד התורה שלא לשמה כפשוטו - כי:

ידוע שכל העניינים שבעולם משתלשלים מהתורה, כמאמר¹¹ "אסתכל באורייתא וברא עלמא". ומזה מובן, שגם הלימוד שלא לשמה כפשוטו, בשביל ה"כסא דפז", משתלשל מעניין דוגמתו בתורה גופא, היינו, שיש דרגא בתורה הקשורה עם העניין ד"פז".

דוגמא לדבר: מבואר בכמה מקומות¹² שהעניין ד"פלשתים" יכול להשתלשל מהעניין ד"פלשתים" דקדושה, וזאת - למרות שפלשתים דקדושה היא בחינה נעלית ביותר, "התגלות השמחה בדביקות ה' בפילוש ובגלוי ובהתרחבות לאין קץ", באופן ד"ואתהלכה ברחבה"¹³, אף-על-פי-כן, בהעדר הזהירות כו' יכול לבוא מזה שמחה של הוללות, בחינת פלשתים דלעומת-זה. ולכן מצינו שהבארות שחפר אברהם סתמום פלשתים אחרי מות אברהם, היינו, שבהסתלקות האהבה דקדושה (בחינת

7 לקוטי-שיחות חלק כ' עמ' 46 ואילך.

8 שיר השירים עלי-הפסוק (פ"ה, ט"ו (א)). וש"נ.

9 שיר-השירים ה. ט"ו.

10 תהילים יט, יא.

11 זוהר חלק ב', קסא, רע"ב. וראה בראשית רבה בתחילתו.

12 תורה אור בשלח סא, ג"ד. לקוטי תורה ואתחנן ה, א.

13 תהילים קיט, מה.

14 בראשית ב, יב.

באחד המאמרים שאמר כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע כיחידות לבנו
 כ"ק מו"ח אדמו"ר, אמר ענין בדרך אפשר (הענין הוא משל מכת הציון
 שנכנס) אח"כ היה כ"ק מו"ח אדמו"ר אצל חותנו (ר' אברהם בקעשענוב,
 ובקשו לחזק דא"ח, באמרו: עפען נאך אויף דעם קראן וועט זיך שוין
 גיטן, וחזר את מאמר הנ"ל גם לענין הנ"ל פשוט, כשתזר לליובאוויטש
 וסיטר לאביו אח כל המאורע, שאלהו כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע, הא
 מנין לך? הרי אמרתי רק בדרך אפשר? וענה: מה שאצלך בדרך אפשר
 נעשה זאת אצלי דאך ודאי -

הרבי הוסיף בכתב יד קודשו את התארים "הרה"ח וכו'" לסברעייתו הרבנית.
 תצלום עלי הגהה משיחת קודש

ולכן, כאשר בא ר' יוסי ושאל "אן הוא עותרא",
 הבין ר' אבא שעדיין לומד הוא שלא לשמה, כי אם
 כדי לפעול את העניין דדירה בתחתונים, ובידעו
 שהוא מעורב באמצע - נגע לו הדבר ביותר, ולכן

היא - כמאמר רז"ל¹⁵ "לא נברא זהב אלא בשביל
 בית המקדש", כדי לפעול את העניין ד"ושכנתי
 בתוכם"¹⁶, דירה לו יתברך בתחתונים.
 זו הייתה איפוא כוונתו של ר' יוסי בבקשו ללמוד

כאשר רוצים לפעול קביעת עתים לתורה במידה מסויימת, צריך המשפיע בעצמו לעסוק בעניין זה באופן ד"כפליים", וטעם הדבר - שהמושפע עושה חשבון, שמספיק לעשות את ה"מחצה" ממה שעושה המשפיע...

כלי כסף על דרשה געשאנק [=דורון דרשה] כי
 לוקחים על הגבול ראמיניע [רומניה] הכלים".

בסופו של דבר, קיבל החתן, הרבי, מאת הסבא
 ר' אברהם מתנה יקרה
 וייחודית - מנורת החנוכה
 של אביו הרה"ק ר' ישראל
 נח מניעזין, אותה קיבל
 בירושה ביחד עם חפצים
 אחרים מאבותיו ואבות
 אבותיו.

פרט זה נזכר מאוחר יותר
 בתוך מכתבו של אביו
 רבי לוי יצחק, שכתב אל
 הרבי כמה שבועות אחרי
 החתונה: "תשמך בהנר
 חנוכה שנתנו לך (מסתמא
 הוא של כסף), ונר מצוה
 ותורה אור יאירו לפניך
 כל הימים, וזכות אביכם
 זקנכם מהרי"ן נ"ע זיע"א
 יגן עליכם לטוב לכם כל

הימים" (מכתבי החתונה עמ' טו).
 גם אחרי תקופת החתונה, המשיך הסבא
 להתעניין באורחותיהם והליכותיהם של נכדיו,
 הרבי והרבנית. בחודש אדר תרפ"ט כתב אל חתנו
 ובתו: "מסתמא מענדל מיט מוסע תי' וועלין
 קומען [=יבואו] לריגא על פסח אי"ה". ואכן,
 לקראת חג הפסח נסעו הרבי והרבנית ממקום
 מגוריהם בברלין על-מנת לשהות במחיצת
 אדמו"ר הריי"צ בריגא בחודש זה.

במכתב נוסף מאותה עת, הוא כותב בפירוט
 יותר אל חתנו ובתו ואל נכדיו היקרים:

"ע"ד נסיעתי מסופקני אם לנסוע ביום ג' או
 ד' שבוע הבע"ל למען
 שאתראה עם בתי היקרה
 [הרבנית נחמה דינה]
 ת' ונכדתי [הרבנית חיה
 מושקא] ת' בהקדם,
 אבל לעומת זה יראתי
 שאכביד עליה, ובפרט
 שהמה לנים באטוואצק,
 והיא טרודה מאד הן
 בהמלבושים וכן בהכנת
 החתונה, ואיך אפשר
 לה ליתן לי ג"כ זמן,
 ע"כ אשוב שיותר
 טוב שאסע מפה אי"ה
 במוצש"ק ויצא, ואבוא
 לווארשא אי"ה ביום
 ב' בוקר, ותקוותי רק
 לה' היא שהוא יחזקני

"...נחת ועונג מהיום" טוב שמחת-תורה מהסעודה בשמחה ובפרט שנכדי היקר, הר' מענדיל שיחי, אמר חסידות במשך שלוש שעות. אינני יכול לתאר בכתב את התענוג שהיה לי מכך"

וישמח לבכי לעת זקנותי להתענג בגו"ר ולהודות
 לה' על כל הטוב והחסד שגמלנו... בני בן ציון
 [שניאורסאהן] שיחי רוצה לנסוע על החתונה...
 מאחי ר"מ [ר' משה] נ"י מלובלין קבלתי גלוי
 אשר מהיושר שיבואו על החתונה לווארשא,
 אבל מחמת חסרון כיס לא יבוא, ע"כ מבקש אותי
 שאבוא לובלינה בדרך נסיעתי לווארשא... אבל
 בדעתי להשיבו שזאת לא אפשר מהעדר בריאותי,
 וגם לדעתי זה נגד היושר להקדים התראות עמו
 קודם מכם... אני דואג שלא אוכל להוביל מפה

נכנס לחדרו כדי להתיישב בדעתו מה לעשות,
 האם להענישו כו', כי אף שאין זה שלא לשמה
 ממש, אבל אף-על-פי-כן, לערך גודל מעלתו של
 ר' יוסי, הנה גם הלימוד כדי לפעול בעולם את
 העניין דדירה בתחתונים נחשב לפגם, ועל-דרך
 תלמיד חכם שנמצא רכב על בגדו¹⁸.

ועל-פי-זה מובן גם מדוע קראו לו ר' יוסי בן
 פזי, הרי אסור לומר לבעל-תשובה "זכור מעשיך
 הראשונים" - מכיוון שהמדובר אינו אודות לימוד
 שלא לשמה כפשוטו, כי אם אודות דרגת התורה
 כפי שפועלת בעולם, כנ"ל בארוכה.

ה. כל האמור לעיל מוסיף התעוררות וחיות
 בהשתדלות לפעול על יהודים שיקבעו עתים
 לתורה.

וכאמור - יש להתחיל מהעניין דלימוד התורה
 עצמו, היינו, לא לשם תכלית אחר, כדי לפעול
 את העניין דקיום המצוות (בירור העולם), כי אם
 עצם העניין דלימוד התורה, אלא שבדרך ממילא
 - "המאור שבה מחזירו למוטב".

וכמדובר כמה פעמים שההשתדלות בכל זה
 תלויה (בין השאר) גם בכך שהוא בעצמו קובע
 עתים לתורה, שאז נעשית הנהגתו "דוגמא-חיה"¹⁹
 לכל אלו שנמצאים מסביבו.

ומובן, שכאשר רוצים לפעול קביעת עתים

תורה "כדי שיהיה לי עותרא" - שעל-ידי-זה יראו
 הכל שלימוד התורה מביא לידי עשירות, כלומר,
 שהתורה פועלת במציאות העולם.

אמנם, גם לימוד התורה כדי לפעול את העניין
 דדירה בתחתונים אינו לימוד תורה לשמה -
 כאמור לעיל שלימוד תורה לשמה פירושו,
 שאין שום תכלית אחר, אפילו לא העניין דדירה
 בתחתונים.

ד. על-פי-זה יש לבאר את כל פרטי הסיפור
 שבזהר:

בתחילה הכריז ר' אבא "מאן בעי עותרא ומאן
 בעי אורכא דחיי בעלמא דאתי ייתי וישתדל
 באורייתא" - מכיוון שתחילת הלימוד הוא באופן
 ד"שלא לשמה", ורק אחר-כך יכולים לבוא לדרגא
 דלימוד לשמה.

ובפרט שהמדובר כאן אינו אודות שלא לשמה
 ממש, כי אם בדרגא הכי נעלית - כדי לפעול את
 העניין דדירה בתחתונים!

אמנם, לאחר שר' יוסי ישב ועסק בתורה משך
 זמן, "תיב ואתעסק באורייתא" - היה ר' אבא
 סבור שלאחרי שר' יוסי טעם כבר את גודל העניין
 דלימוד התורה ("טעמו וראו כי טוב ה"י"¹⁷), הגיע
 כבר לדרגא דלימוד התורה לשמה, ללא שום
 תכלית אחר, אפילו לא העניין דדירה בתחתונים.

18 שבת קיד, א. וראה רמב"ם הלכות דעות פרק ה' הלכה ט'.
 19 ראה שיחת שבת פרשת נח בדר"ח מרחשוון תשמ"ה, סעיף
 י"ח.

15 בראשית רבה פרק ט"ז, ב. שמות רבה ריש פרק ל"ה.
 16 תרומה כה, ח.
 17 תהילים לד, ט.

בדרכי החסידים

מאת מ. אברמסון

הסבא מקישינוב

הרה"ק ר' אברהם שניאורסאהן ז"ל, סבה של הרבנית הצדקנית מרת חיה מושקא נ"ע • פ"א שנים לפטירתו: חשון תרח"צ – חשון תשע"ט

בחודש זה מלאו שמונים ואחת שנים לפטירתו של הרה"ח הר"ר אברהם שניאורסאהן ע"ה מקישינוב – חותנו של כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע – אשר נלב"ע בשני לחודש מרחשוון תרצ"ח, ומנוחתו כבוד בעיר קישינוב. הר"ר אברהם נולד ביום י"א סיון תר"כ בעיירה ליובאוויטש לאביו האדמו"ר ר' ישראל נח מניעזין, בנו הרביעי של כ"ק אדמו"ר ה'צמח צדק" נ"ע. לאחר נישואיו בשנת תרל"ה עם בת

הר"ר יהושע פאליק שיינברג, התיישב במקום חותנו בעיר קישינוב שבמולדבה, וישב על התורה ועל העבודה. בד בבד שלח ידו במסחר ונמנה עם ראשי עדת חב"ד במקום. ב"ג אלול תרנ"ז התקיימה בליובאוויטש חתונת בתו הרבנית נחמה דינה עם אדמו"ר מוהרי"צ. חתנו ובתו ביקרוהו במקום מגוריו בקישינוב בחודש אייר תרע"ז.

בתקופת נישואי נכדיו הרבי והרבנית

בתקופת נישואי נכדיו, הרבי והרבנית, לפני תשעים שנה בשנת תרפ"ט, הרבה הסבא ר' אברהם לכתוב אל בתו וחתנו אדמו"ר הריי"צ בנושאים הכרוכים בחתונה. הוא עצמו אף נטל חלק בשמחת הנישואין שהתקיימה בווארשא. כשלושה שבועות לפני החתונה, בשלהי חודש מרחשוון, כותב ר' אברהם אל חתנו אדמו"ר הריי"צ על נסיעתו מקישינוב אל החתונה, ועל תכניותיו הכרוכות במתנת החתונה שברצונו להעניק לנכדיו בני הזוג הצעיר: "כלי כסף ושל זהב אפילו קטנים לא יניחו לעבור הגבול בשום אופן, כי לוקחים זאת אם נמצאו וכן מעות לא יניחו יותר מעשרה אלפים לערך, היינו עד ששים דאלר לא יותר, אשר מסכום זה נחוץ לקנות מעות פולין, על-כן הדרשה-געשאנק [=דורון דרשה] יה' נחוץ לקנות רק בווארשא, כלי כסף יפה".

צילום מצבתו של הרה"ק ר' אברהם שניאורסון ז"ל בעיר קישינוב

כפליים, ואז – יצליח לפעול על המושפע שיקבע עתים לתורה כדבעי ליה למיעבד.

(משיחת שבת פרשת לך לך תשמ"ה, תורת-מנחם תשמ"ה כרך א' עמ' 569)

לתורה במידה מסויימת, צריך המשפיע בעצמו לעסוק בעניין זה באופן ד"כפליים", וטעם הדבר – כמדובר כמה פעמים²⁰ שהמושפע עושה חשבון, ובצדק, שמספיק עבורו לעשות את ה"מחצה" ממה שעושה המשפיע, ולכן, צריך המשפיע להוסיף בזה

20 ראה שיחת שבת פרשת ניצבים-זילך תשד"מ סימן י"ט.

סיכום

הביאור בזה:

ר' יוסי לא ביקש עשירות מתוך מניע חומרני, אלא, שעל-ידי שעל-ידי-זה יפעל את המטרה של "דירה בתחתונים". שכן, כאשר יראו שלימוד התורה מביא לידי עשירות, יתגלה שמטרת הבריאה, והזהב שבה, היא לשם הקדושה.

ובכל זאת הקפיד עליו ר' אבא. אמנם בהתחלה יש מקום ללימוד שלא לשמה, אולם לאחר זמן, הלומד צריך ללמוד לשמה, וכשר' יוסי ביקש את העשירות שהובטחה לו – הסיק ר' אבא שר' יוסי לומד שלא לשמה לפי ערך דרגתו, ולכן הקפיד עליו.

אומנם לימודו של ר' יוסי "שלא לשמה" היה באופן הנעלה ביותר, דהיינו, לשם "דירה בתחתונים", ובכל זאת לימוד התורה "לשמה" צריך להיות ללא שום תכלית אחרת, אפילו לא לשם "דירה בתחתונים".

ועדיין, מאחר שכוונתו של ר' יוסי הייתה טובה, עניין זה איננו גנאי לו, ולכן הוסיף להיקרא שמו "בן פזי".

בזוהר הקדוש מסופר, שר' אבא הבטיח אריכות ימים או עשירות למי שישתדל בלימוד התורה. בא רווק אחד, בשם יוסי, וביקש ללמוד כדי לקבל עשירות. לאחר-מכן, כששאל היכן העושר המובטח, זכה בתגובה ליחס שלילי, ור' אבא אף סבר להענישו.

בהמשך הגיע אדם וביקש שילמדו תורה לזכותו, ובתמורה יעניק לו עשירות. הפנהו לר' יוסי, שקיבל מידיו כוס זהב יקרה. בהמשך הגיע ר' יוסי להבנה שברצונו ללמוד תורה לשמה, והחזיר את כוס הזהב, ואולם נותר שמו "בן פזי", על שם כוס הפז.

סיפור זה מעורר תמיהות: מדוע ר' אבא ביקש להעניש את ר' יוסי על שלמד "שלא לשמה", הרי הוא עצמו הבטיח עשירות תמורת הלימוד, וכמו כן הבטיחו חז"ל: "יעסוק אדם בתורה שלא לשמה, שמתוך שלא לשמה בא לשמה". ומדוע נותר שמו "בן פזי" לאחר שהחזיר את כוס הפז – הרי אין מזכירים לבעל-תשובה את מעשיו הראשונים.

כל מה שאתה צריך ל'מבצעים'!

הירשם כעת ל'אגף המבצעים', וקבל גישה לחומרים על חודש החגים ולכל השנה:

אגף המבצעים
להביא לימות המשיח

צעירי אגודת חב"ד

Mivtzoim.co.il

בשנת תשע"ט, אנ"ש יוצאים ל'מבצעים'

גילוי הכוחות הפנימיים

ללכת אל העצמות הפנימית של היהודי, לעזוב את העניינים הארציים והחומריים וגסות הנפש הבהמית, את ההרגלים, המידות והמוחין של הנפש הבהמית, ועל ידי זה להגיע אל ה"ארץ העליונה"

ב"ה, ה' מ"ח תש"כ
ברוקלין.
שלום וברכה!

ב"ה, ה' מ"ח, תשכ"ב
ברוקלין, נ.י.
שלום וברכה!

במענה למכתבו מיום הראשון, בו כתב גם ע"ד הפתקא שכתב בליל הוש"ר.

ומובן שנעם לי לקרות אח"כ מכתבו, הכתוב ביום הראשון לס' לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך.

וידועה הוראת-פתגם רבנו הזקן, מ'דארף לעבן מיט דער צייט, הכוונה מיט דער סדרה פון דער וואך, וידוע פירוש תורת החסידות בפסוק האמור.

ויהי רצון שיקיים החלטתו בפועל, בהתמדה ושקידה ובהתלהבות חסידותית - בנגלה ובחסידות גם יחד ובהידור בקיום המצוות, והשי"ת יצליחו גם כפירוש השני אשר אראך, שמראים ומגלים הכחות הפנימיים שישנם בו שיפעלו פעולתם ועד לחיי היום יומיים, ועוצם וערך כחות הפנימיים הרי מובן ומבואר בכ"מ.

בברכה לבשו"ט בכל האמור.

(אג"ק כרך יט עמ' לז)

מכ' נתקבל.
ויהי רצון אשר בכל עניניו יבשר טוב בטוב האמת,

וע"פ מה שנתבאר בתחלת וראש פרשת שבוע זה:
לך לך: ההוראה כללית היא ללכת לך - לאמיתית מציאותך ועצמותך - העצם של כאו"א מזרע אברהם אבינו,

וזוהו ע"י עזיבה והליכה מארץ: ענינים הארציים והחומריים. גסות נהי"ם דנה"ב,

וממולדתך: מה שבא מצד הרגילות, מדות דנה"ב, ומבית אביך: מוחין דנה"ב, וזוהי הדרך שבאים אל הארץ - העליונה - אשר אראך.

וכידוע מהבעש"ט בשם הרס"ג כי עיקר בריאת האדם בעוה"ז לשכר מדות כו' שלו כו' וז"ש לך לך גו',

ובדרגא נעלית יותר - מענה אדה"ז להצ"צ: כל ענין החסידות לשנות טבעי מדותיו.

וציווי ה' ע"י עבדיו רבותינו נשיאינו ה"ז גם נתינת כח,

אלא שצ"ל: דוקא - אתה בבחירתך. המצפה לבשו"ט בכהנה"ל.

(אג"ק כרך כב עמ' יז)

ירושת ארץ עשר אומות

ויש אבנים טובות שכל מי שמסתכל עליהם, גם מי שאינו "מבין", רואה מיד שהן אבנים יקרות ביותר. ודוגמתו בנוגע לתורת החסידות - שלא צריך להיות "מבין" כדי להעריך את היוקר שבה. צריך רק להסתכל, "אָ קוק טאַן", על כל פנים "כחודה של מחט", ואז רואים מיד במה דברים אמורים.

(תורת מנחם ה'תשי"ג כרך ז, עמ' 332-333)

לכל יהודי חלק בארצות קיני קניזי וקדמוני

כיוון ש"לזרעך נתתי את הארץ הזאת גו' את הקיני את הקניזי ואת הקדמוני וגו'" היא הבטחה מפורשת בתורתנו הקדושה, שיש בזה התוקף של "דבר ה' זו הלכה" - נעשה כבר על-פי התורה ההליכה (הקשורה עם הלכה) למעמד ומצב של ירושת קיני קניזי וקדמוני. היינו, שגם בזמן הזה ששטח ארצות אלה (שישנו בקיומו בגשמיות ואפילו בחומריות) הוא בשליטת אינסייהודים, שייך הוא לבעלותם של בני ישראל.

ובפרט על-פי הידוע שגם בזמן הגלות (כש"גלינו מארצנו") יש לכל אחד ואחד מישראל חלק בארץ, אמה אחת או ד' אמות, כפי שמצינו לדינא בנוגע לכתיבת פרוזבול על הקרקע שגם בזמן הזה סומכין על החלק בארץ שיש לכל אחד ואחד מישראל. ויש לומר שכן הוא גם בנוגע לארץ קיני קניזי וקדמוני.

ומזה מובן שירושת ארץ עשר אומות היא ב"מזומן", וצריך רק שכל אחד ואחד יושיט ידו וייתול חלקו בארץ - בדרכי נועם ובדרכי שלום.

(התוועדות ה'תשנ"ב כרך א, עמ' 251-252)

רכוש גדול בגאולה הקרובה

מצד התגברות החושך בדורות האחרונים בכלל ובזמן האחרון בפרט - נעשתה בגבול הקדושה תנועה של ריבוי והתפשטות ביותר, כדי לגרש את החושך (כיוון שמציאות הקדושה אינה מניחה התגברות החושך). ומטעם זה נתגלתה תורת החסידות בדורות האחרונים דווקא. וכידוע המשל של אדמו"ר הזקן מבזבזו האבן היקרה שבכתר המלך, כדי להציל את חייו של בן המלך כו'.

ומזה מובן גודל ההכרח שבלימוד תורת החסידות - כיוון שכדאי למלך לאבד את האבן היקרה שבכתר המלכות, בהכרח לומר שאי אפשר בלאו הכי, שכן, אילו היתה איזה עצה אחרת, היו משתמשים בה, ולא היו מאבדים האבן היקרה שבכתר המלך!

ועוד זאת - שכללות גילוי תורת החסידות בדורות האחרונים הוא התחלת גילוי המשיח, והיינו, ש"חשף הוי' את זרוע קדשו" והתחיל לגלות את הגילוי דמשיח.

ובהקדמה - שבגאולה העתידה יהיה עניין ה"רכוש גדול", במכל שכן וקל וחומר מיציאת מצרים (שלא היתה גאולה שלימה, אלא גאולה שיש אחריה גלות), שבה נאמר "ואחרי כן יצאו ברכוש גדול".

וה"רכוש גדול" הוא הריבוי וההוספה בתורה - כפי שמצינו (אפילו) באחאב ש"מחמד עיניך" קאי על התורה.

וב"רכוש גדול" גופא - יש אבנים טובות שצריכים להיות "מבין" לידע ערכם, כי כאשר אדם פשוט (שאינו "מבין") מסתכל עליהם, חושב הוא שהם אבנים פשוטות, כיוון שהיוקר שבהם הוא בעולם;